

Karánsebessy Balázs

TÜKÖR

Hatalmas volt. Ebben a fényben, ebben a környezetben talán szebb is, mint amikor először meglátta. A faltól falig, padlótól plafonig, nem az ő stílusa. Mert ez más. Nagyobbat mutat, mint amekkora. „Egy világ beleférne” - mondta a macskanadrágos öregúr a platánfa alatt. A világ akkoriban kilenc négyzetméter volt, plusz még kettő, ha a mosdónak becézett budit is hozzászámoljuk. Manapság már egészen más.

- Őt alkalom, aztán a tied - ezt mondta a bolt tulajdonosa. - Őt alkalom. Megteszed és már mehetsz is. Ötször. Az ötödik után viheted.

Sokat gondolkodott.

Két hét után volt meg az első. Nem sok idő múlva a második is. De többen voltak. „Köll a tükör? Ténleg köll a tükör?” - ezt hallotta folyton. Ha többen, hát többen. Csak letelik egyszer az az öt alkalom! De talán még ma se telt le.

Egy idő után már képtelen volt számon tartani a látogatások számát. Ha hívták, ment.

- Most már elviheted - szolt egy nap a boltos -, de még nem végeztünk.

Ő meg vitte, csak úgy, pucéron, be sem csomagolva. „Nem szabad letakarnod. Soha!” - ezt kapta mellé útravalóul. Otthon azonnal kiborította a tükröt mind egy cseppig. Ami benne volt. A koldust, a házaló ügynököt, a titkárnőt, a mérnököt. Mindent. Azok kijöttek és kértek valamit. Mindegyik kért, ő pedig megtette. Cserébe segítettek ezt-azt, saját házába költözött, autón járhatott, öltözködhetett, ahogy kedve tartotta, és néha megsétáltatta a tükröt. Soha nem takarta le. Ahogy mondták. Amikor haz ért, kiöntötte. Megtette, amire kérték; ennyi,

Tudta jól, hogy az öreg macskanadrágos fél. A vén platánfa alatt járkált, és véletlenül sem lépett a tükör elé. „Egy világ belefér.” Mondta: „Csak ez a fa és én nem. Ez a fa az enyém. Soha ne fordítsd felénk!” - Nem vitakozott vele. A lány, akit otthon kiöntött, nem kért semmit. Ott maradt vele. Leült és nem mozgott. Az első megszületéséig talán meg sem szólalt. Azután sem sokat beszélt.

Megszerette a gyerekeket. Nem értette őket, de szerette. És szerették őt is. Ez újdonság volt. De ezzel együtt még annyi más is, ami „lett”.

Nem volt kellemetlen. Olykor még beléjük is fedkezett.

Ha hagyták is, nem sokáig. Amikor hívták, ment és a vége még olyan távolinak látszott... Elfáradt. „Még nincs meg. Még nincs meg az ötödik. Még nincs!” Egyre csúfondárosabb lett a hang. „De ha köll a tükör...”

Mégis, otthon a csupasz falak helyett gyerekzsivaj várta. Nagyon élvezte ezt a zsvajt. Szívesen lemondott volna a tükörről, néha napokig feléje se nézett, de a tükör erővel húzta, vonzotta magához; képtelen volt ellenállni. Vinnie kellett. Az öregét látta még néha a nagy fa alatt, amint bánatosan figyelte őt, otthon azután minden addiginál dühödtebben rázta a tükröt, míg csak a tompa ezüstcsillogás maradt. Minden mást kiöntött. Csak az a fémesen pengő, gúnyos csillogás.

Utána órákig simogatta a gyerekek arcát, és a mosolyoktól édesen aludt.

Most itt áll, csodálja és embertelenül gyűlöli ezt a valamit mindenestől: kétoldalt csavart, arannyal futtatott oszlopaival, vak mélységével. Gyűlöli mindazt, ami csak benne van. Hunyorog, kezében vastag takaró. Kétszer indul el a karja. Kétszer hullik le. A takarót a földre ejti, mégis van ereje, és üres kézzel megy ki a házból.

Milyen más! Szívja a napsugarakat, hangozik, színeket. Ő, egyedül. Leül a platánfa alá, várja az öregurat, nézi a nyüzsgést, szédül.

Későig marad. Cseveg, dohányzik, nevetgél, eszik - végre ember. Hazafelé szinte szökdécsel, kóbor kutyákat simogat, nótát dúdol.

Otthon magára zárja az ajtót. A zaj hirtelen, robbanásszerű. Siketítő, idegtépő: fortyogás és zakatolás, visítás és dörmögés együtt, légalapács, detonáció és orgonazengés. Elviselhetetlen. Rohan fölfelé a lépcsőn, a tükörhöz. Háromszor esik el, az oszlopok széle látszik, a nehéz anyag csaknem egészen eltakarja. A zajon át nehéz meghallani a gyerekhangot: „Apu! Letakartam! Segítettem neked letakarni. Apu, ugye, így jobb? Többé nem fog bántani...” - felcsattanó sikolyban hal el, mint a vércse sívítása. Családja képlékeny, áttetsző, mégis sűrű massa, olvad, mállik, csepeg, foszlik körötte minden, és a vastag takaró mögül egyre ömlik a sötétség.

(1999)